

Sygnatura akt VI Ka 709/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **16 października 2018** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Mika

Protokolant: aplikant sędziowski Damian Baron

przy udziale

Prokuratora Prokuratury G. w G. Sławomira Zamorskiego

oraz przedstawiciela Naczelnika (...)Urzędu Skarbowego w G. G. S.

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2018 r.

sprawy:

M. S. (1) syna R. i J.

urodzonego (...) w L.

oskarżonego o czyn z art. 54§2 k.k.s. w zw. z art. 9§3 k.k.s.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora i Naczelnika (...)Urzędu Skarbowego w G.

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 8 maja 2018 r. sygnatura akt IX K 1387/17

na mocy art. 437 k.p.k. i art. 438 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 709/18

UZASADNIENIE

M. S. (1) został oskarżony o to, że jako pełnomocnik, działając w imieniu M. S. (2), jako podatnik, w G., w dniu 20.06.2006 r., zaniechał złożenia w Urzędzie Miejskim w G., informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych za 2006 rok, dot. nieruchomości położonej w G. przy ul. (...), przez co nie ujawnił właściwemu organowi podatkowemu podstawy opodatkowania, narażając na uszczuplenie w okresie od 01.01.2009 r. do 13.11.2014 r. podatek od nieruchomości, w łącznej kwocie 38.979,00 zł, czym naruszył art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tj. Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 ze zm.)

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 8 maja 2018 roku w sprawie o sygn. akt IX K 1378/17:

1) uniewinnił oskarżonego M. S. (1) od popełnienia zarzucanego mu czynu;

2) na mocy art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.

Powyższy wyrok został zaskarżony przez prokuratora oraz Naczelnika (...)Urzędu Skarbowego w G..

Prokurator zaskarżył powyższy wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na treść tego orzeczenia przez ustalenie, że oskarżony nie dopuścił się czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia, przez uznanie, że M. S. (1) nie był umocowany do reprezentowania M. S. (2) oraz że nastąpiło przedawnienie karalności czynu, podczas gdy M. S. (1) od daty nabycia nieruchomości przez M. S. (2) na podstawie faktycznego wykonywania zajmował się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi M. S. (2) w rozumieniu przepisu art. 9§3 kks tak więc był on podmiotem przestępstwa karnego skarbowego, ponadto nie nastąpiło przedawnienie karalności, albowiem nie nastąpiło przedawnienie należności publicznoprawnej za lata 2009-2014, co do których decyzje wydane przez Prezydenta Miasta G. zostały wydane w dniu 16.09.2014 r., ponadto bieg przedawnienia przestępstwa skarbowego polegającego na uszczupleniu lub narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej rozpoczyna się z końcem roku, w którym upłynął termin płatności tej należności, a niniejszej sprawie bieg ten rozpoczął się od daty wymienionej wyżej decyzji Prezydenta Miasta G. z dnia 16.09.2014 r.; ponadto czyn polegający na uchyleniu się od opodatkowania, nieujawnieniu właściwemu organowi przedmiotu i podstawy opodatkowania i niezłożenia deklaracji, przez co podatek był narażony na uszczuplenie obejmował okres od daty nabycia nieruchomości do daty wydania decyzji przez Prezydenta Miasta G.. W związku z powyższym zarzutem wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gliwicach.

Naczelnik (...)Urzędu Skarbowego w G. zaskarżył powyższy wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego zarzucając mu:

- naruszenie prawa materialnego tj. art. 9 § 3 k.k.s. określającego przesłanki odpowiedzialności karnej, jak za sprawstwo przestępstwa skarbowego, mające rażący charakter i istotny wpływ na treść zaskarżonego wyrok, poprzez jego błędną wykładnię i zastosowanie, polegające na ustaleniu braku odpowiedzialności oskarżonego za zaniechanie złożenia w Urzędzie Miejskim w G., informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych za 2006 rok, kiedy oskarżony był osobą, która faktycznie zajmowała się sprawami gospodarczymi podatnika M. S. (2),

-błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na treść tego orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, iż oskarżony M. S. (1) nie był właściwie umocowany do działania w imieniu podatnika M. S. (2), lub też by w ogóle był umocowany do działania w jego imieniu na dzień 20.06.2008 r., podczas gdy zgromadzony materiał dowodowy pozwana na przyjęcie, iż M. S. (1) faktycznie zajmował się sprawami gospodarczymi podatnika M. S. (2).

W treści tej apelacji wyrażony został także zarzut polegający na tym, że w tej sprawie nie nastąpiło jeszcze przedawnienie karalności zarzucanego oskarżonemu czynu.

W związku z powyższymi zarzutami wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Zarzuty podniesione w apelacji okazały się na tyle zasadne, że doprowadziły do uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy w Gliwicach.

Trzeba stwierdzić, że zarzuty przedstawione przez obu oskarżycieli publicznych są zasadniczo tożsame.

Pierwszy z zarzutów dotyczący uznania, że oskarżony nie był przedstawicielem M. S. (2) jest zarzutem dotyczącym błędu w ustaleniach faktycznych.

W niniejszej sprawie z wyjaśnień oskarżonego wynika, że to on odpowiadał za sprawy urzędowe związane z zakupem i dalszym postępowaniem z lokalem w G. przy ulicy (...), jak zarządca wspomnianej wyżej nieruchomości.

Zgodnie z art. 9 § 3 k.k.s. za przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe odpowiada, jak sprawca, także ten, kto na podstawie przepisu prawa, decyzji właściwego organu, umowy lub faktycznego wykonywania zajmuje się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi, osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej.

W aktach sprawy znajduje się pełnomocnictwo dla oskarżonego wystawione przez M. S. (2) w dniu 23 września 2014 r. Brak jest w aktach wcześniejszych pełnomocnictw. Jednakże nie oznacza to, że we wcześniejszym okresie oskarżony nie zajmował się sprawami gospodarczymi syna, czemu sam oskarżony nie zaprzeczył.

Do przypisania, że ktoś odpowiada jako sprawca na podstawie faktycznego zajmowania się sprawami gospodarczymi osoby fizycznej, nie jest potrzebne ustalenie, że działał na podstawie pełnomocnictwa. Działanie na podstawie pełnomocnictwa jest często innym, niż faktyczne zajmowanie się sprawami gospodarczymi, gdyż odbywa się ono zwykle na podstawie umowy.

W rozpatrywanej sprawie nie ma wątpliwości, że oskarżony zajmował się sprawami gospodarczymi M. S. (2) i był zobowiązany był do zajmowania się sprawami urzędowymi związanymi z lokalem przy ul. (...). W związku z tym było on także zobowiązany do złożenia w Urzędzie Miejskim w G., informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych dotyczącej tej nieruchomości, o czym sam oskarżony przyznał.

W związku z tym wskazać należy, że Sąd Rejonowy na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego dokonał błędnego ustalenia faktycznego, gdyż oskarżonemu możliwym było przypisanie sprawstwa zarzucanego mu czynu na podstawie art. 9 § 3 k.k.s.

Trafnym okazał się także zarzut dotyczący przedawnienia karalności czynu zarzucanego oskarżonemu. Zarzut ten był tak naprawdę zarzutem polegającym na obrazie przepisów prawa materialnego.

Na wstępie należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 86 § 2 ordynacji podatkowej jeżeli podatnik:

- 1) nie złożył deklaracji w terminie przewidzianym w przepisach prawa podatkowego,
- 2) w złożonej deklaracji nie ujawnił wszystkich danych niezbędnych do ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego,

zobowiązanie podatkowe, o którym mowa w § 1, nie powstaje, pod warunkiem, że decyzja ustalająca wysokość tego zobowiązania została doręczona po upływie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Apelujący słusznie wskazali, że nie nastąpiło przedawnienie karalności, albowiem nie nastąpiło jeszcze przedawnienie należności publicznoprawnej za lata 2009-2014. Decyzje co do tych należności zostały wydane w dniu 16 września 2014 roku i odebrane przez podatnika w dniu 22 września 2014 roku. Od tych decyzji zostało złożone odwołanie skutkujące zmianą decyzji. Ostatecznym terminem do zapłaty podatku był 13 listopada 2014 roku.

Zgodnie z art. 44 § 1 pkt 1 k.k.s., karalność przestępstw skarbowego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 5 lat - gdy czyn stanowi przestępstwo skarbowe zagrożone karą grzywny, karą ograniczenia wolności lub karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 3 lat.

Na podstawie art. 44 § 2 k.k.s. karalność przestępstwa skarbowego polegającego na uszczupleniu lub narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej ustaje także wówczas, gdy nastąpiło przedawnienie tej należności. Zgodnie z art. 70 § 1 ordynacji podatkowej zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku.

Natomiast w myśl art. 44 § 3 k.k.s. bieg przedawnienia przestępstwa skarbowego polegającego na uszczupieniu lub narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej rozpoczyna się z końcem roku, w którym upłynął termin płatności tej należności.

W związku z tym przedawnienie karalności nastąpi w tym rozpatrywanej sprawie nastąpi w dniu 31 grudnia 2019 roku. Dlatego też zarzut ten okazał się trafny.

Mając na uwadze fakt, że podniesione przez oskarżycieli publicznych zarzuty okazały się trafne Sąd odwoławczy mając na uwadze art. 454 § 1 k.p.k. zgodnie z którym nie można skazać oskarżonego, który był w pierwszej instancji uniewinniony uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy w Gliwicach. Rozstrzygnięcie to jest zgodne z wnioskami zawartymi w apelacji.

Sąd Rejonowy ponownie rozpoznając sprawę powinien wziąć pod uwagę fakt, że wobec oskarżonego można zastosować instytucje przewidzianą w art. 9 § 3 k.k.s., gdyż zajmował się on faktycznie sprawami gospodarczymi M. S. (3). Sąd ponownie rozpoznający sprawę powinien także mieć na względzie to, iż nie doszło do przedawnienia karalności czynu zarzuconego oskarżonemu.